Comunicació de Processos

Unitat 2.2 - Nel Banqué Torné

1. Introducció a la Comunicació entre Processos

La cooperació i comunicació entre processos és essencial per a la realització de tasques complexes en sistemes operatius. En entorns **multiprogramats** o **distribuïts**, diversos processos col·laboren per compartir recursos i intercanviar informació, permetent una execució eficient i coordinada.

1.1 Exemple de pipeline

En un entorn de **pipeline**, la sortida d'un procés es converteix en l'entrada d'un altre procés, facilitant així la **comunicació** i el **processament de dades** en diferents etapes del flux de treball.

2. Exemples de Comunicació i Sincronització entre Processos

2.1 Comunicació

El principal objectiu de la **comunicació entre processos** és l'intercanvi d'informació. Un exemple típic seria utilitzar la comanda cat missatge, on un procés llegeix dades des d'un fitxer i un altre procés les processa.

2.2 Sincronització

La **sincronització de processos** implica la coordinació de l'accés als **recursos compartits** i l'ordenació de les tasques, de manera que no hi hagi interferència entre processos. Per exemple, en un sistema d'impressió, el **procés B** revisa periòdicament la cua d'impressió i imprimeix els fitxers, tot assegurant que les variables d'entrada i sortida siguin consistents.

3. Evitar les Condicions de Carrera

Una **condició de carrera** es produeix quan dos o més processos accedeixen simultàniament a un recurs compartit sense la deguda sincronització, cosa que pot conduir a resultats incorrectes o inconsistents. Les condicions per evitar-les són:

- 1. Exclusió mútua: Dos processos no poden estar simultàniament a la secció crítica.
- 2. **No assumptes de velocitat**: No s'ha de suposar que els processos són ràpids o lents.
- 3. Cap bloqueig innecessari: Un procés que no està a la secció crítica no pot bloqueiar altres processos.
- 4. **No esperes indefinides**: Cap procés ha d'esperar indefinidament per accedir a la secció crítica.

4. Tipus de Mecanismes de Comunicació entre Processos

4.1 Fitxers

L'ús de **fitxers** per a la comunicació entre processos implica operacions d'entrada i sortida a disc, les quals són més lentes que altres mètodes de comunicació basats en memòria.

4.2 Pipes

Els **pipes** són canals de comunicació entre processos, especialment en la mateixa màquina. Funcionen com un flux **unidireccional**, i un procés escriu mentre l'altre llegeix. Les accions més comunes amb pipes són:

- Lectura amb read().
- Escriptura amb write().
- Tancament amb close().
- Eliminació amb unlink().

4.2.1 Pipes amb nom (FIFOs)

Els **FIFOs** funcionen de manera similar als pipes, però inclouen un mecanisme de comunicació amb nom, permetent que múltiples processos accedeixin al mateix canal.

5. Sincronització de Dades Compartides

Quan diversos processos comparteixen dades, és essencial garantir la **consistència** d'aquestes dades. Això s'aconsegueix mitjançant:

- **Semàfors**: Mecanisme de control que limita l'accés a un recurs a un nombre determinat de processos.
- **Mutex**: Bloqueig mutu que assegura que només un procés pugui accedir a la secció crítica a la vegada.
- Candau: Similar a un mutex, però amb altres opcions de control més avançades.

6. Programació Paral·lela amb OpenMP

OpenMP és una API que facilita la **programació paral·lela**, permetent marcar parts del codi com a regions paral·leles que s'executaran de manera concurrent en diferents fils d'execució. Aquest enfocament permet aprofitar al màxim les arquitectures multicore i millorar el rendiment.

7. Conclusió

La **comunicació entre processos** en sistemes operatius es basa en una varietat de mecanismes, com ara pipes, FIFOs, cues de missatges, sockets i memòria compartida. Cada un d'aquests mecanismes té **avantatges** i **desavantatges** específics, que s'han d'utilitzar segons el context i les necessitats de la comunicació. A més, la **sincronització** correcta dels processos és fonamental per evitar condicions de carrera i assegurar que els recursos compartits siguin gestionats de manera coherent.